

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Психологія конфлікту»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»
Освітня програма «Міжнародний туристичний бізнес»
Рік навчання 2, семестр 3
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)

Омельченко Людмила Миколаївна
omelchenko2006@nubip.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Психологія конфлікту – вибіркова дисципліна, що має на меті формування компетентностей, необхідних для соціальної інтеграції, професійної адаптації, ефективної міжособистісної взаємодії майбутніх фахівців. Завдання курсу: сприяти формуванню навичок конструктивного вирішення й запобігання конфліктам у професійній діяльності та міжособистісній взаємодії; створювати умови розвитку особистісних якостей, значущих для ефективної комунікації з оточенням; забезпечити можливості розвитку творчої індивідуальності студентів. Вивчаючи курс, здобувачі матимуть змогу: осмислити теоретичні основи конфлікту як соціального явища, розвивати навички та вміння безконфліктної взаємодії, опанувати діагностичний інструментарій. Переваги курсу: можливість участі в групових формах навчальної діяльності, навчання в дії, самопізнання, планування саморозвитку. Форма підсумкового контролю – екзамен.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність ставити та успішно вирішувати на достатньому професійному рівні науково-дослідницькі та практичні завдання, узагальнювати практику міжнародного туристичного бізнесу і рекреації, прогнозувати напрями їх розвитку, і вирішувати професійні проблеми та практичні завдання міжнародної туристичної діяльності у процесі роботи та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, зокрема для розвитку туристичного продукту сільських дестинацій та представлення його на міжнародному рівні;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК4. Здатність організувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН 8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

Тема	Години (лекції/ практич ні/ самостій на робот)	Результати навчання	Завдання	Оцінюванн я
Модуль 1. Теоретичні засади конфліктології				
Тема 1. Психологія конфлікту як галузь психологічного вчення	2/2/8	Розуміти сутність психології конфлікту як галузі психології; її зв'язок з іншими науками. Усвідомлювати практичну значущість психології конфлікту	Аналіз концептуальних засад психології конфлікту, основних методів конфліктології	1. Перевірка завдань практичного заняття 1 - 6 б. 2. Перевірка завдань самостійної роботи 8 б.
Тема 2-3. Природа міжособистісних конфліктів	4/4/16	Розуміти сутність соціального конфлікту, знати його основні елементи, уміти аналізувати конфліктні ситуації, конструктивно взаємодіяти з опонентом у конфліктній ситуації	Кейс (аналіз конфліктних ситуацій: обґрунтування моделі аналізу, визначення елементів міжособистісного конфлікту), створення Я-повідомлень	1. Перевірка завдань практичного заняття 2 6 б., практичного 3 – 6 б. 2. Перевірка завдань самостійної роботи 16 б.
Тема 4. Внутрішньоособистісний конфлікт	2/2/8	Розуміти природу внутрішньоособистісного конфлікту. Знати умови й чинники внутрішньоособистісного конфлікту. Уміти застосовувати психотехніку емоційного відреагування	Виконання індивідуальних завдань на самодіагностику психоемоційного стану, вправ на емоційне відреагування конфліктів	1. Перевірка завдань практичного заняття 4 6 б. 2. Перевірка завдань самостійної роботи 8 б.
Тема 5. Особистість і конфлікт	2/2/8	Знати структуру особистості. Розуміти суб'єктивні чинники конфліктності особистості. Уміти здійснювати самодіагностику особистісних особливостей рівня прояву конфліктності, тип конфліктної поведінки	Виконання завдань на самодіагностику індивідуальних особистісних особливостей	1. Перевірка завдань практичного заняття 5 - 6б. 2. Перевірка завдань самостійної роботи 8 б.
Контрольна модульна робота № 1			Виконання тестових завдань	30 б.

Модуль 2. Конфлікти в різних сферах міжособистісної та міжгрупової взаємодії				
Тема 6. Сімейні конфлікти	2/2/8	Знати визначення поняття «сім'я», основні соціально-психологічні ознаки сімейного спілкування та взаємодії, чинники, що зумовлюють сімейні конфлікти. Уміти аналізувати подружню взаємодію, конструктивно вирішувати конфліктні ситуації, прогнозувати суперечності, запобігати їх появі	Виконання завдань на розвиток уміння аналізувати сімейні конфлікти	1. Перевірка завдань практичного заняття 6—6 б. 2. Перевірка завдань самостійної роботи 8 б.
Тема 7. Педагогічні конфлікти	2/2/8	Розуміти сутність та особливості педагогічної взаємодії. Знати причини виникнення педагогічних конфліктів на різних етапах навчання здобувача освіти. Уміти конструктивно взаємодіяти в педагогічних конфліктах, застосовувати знання про психологічні особливості представників вікових груп	Завдання на аналіз конфліктних педагогічних ситуацій, розробка стратегії конструктивної поведінки учасників	1. Перевірка завдань практичного заняття 7-6 б. 2. Перевірка завдань самостійної роботи 8 б.
Тема 8. Організаційні конфлікти	2/2/8	Знати особливості організаційних конфліктів, їх види. Розуміти чинники й детермінанти суперечностей, що виникають в організаціях. Знати основні методики діагностики міжособистісних стосунків у групі. Уміти застосовувати адміністративні й виховні методи вирішення організаційних конфліктів	Аналіз організаційних конфліктів, виконання завдань на розвиток комунікативної компетентності здобувачів	1. Перевірка завдань практичного заняття 8 - 6 б. 2. Перевірка завдань самостійної роботи 8 б.
Тема 9-10. Психологія управління конфліктами	4/4/16	.Знати: психологічний контекст управління конфліктами, уміти здійснювати психодіагностику та прогнозування появи конфліктних ситуацій в організації, здійснювати заходи психопрофілактики та запобігання деструктивних конфліктів у колективах	Завдання на аналіз стилів поведінки суб'єктів організаційних конфліктів, розроблення рекомендацій щодо конструктивної поведінки в конфлікті, виконання кейсу	1. Перевірка завдань практичного заняття 9 - 6 б., практичного заняття 10 – 6 б. 2. Перевірка завдань самостійної роботи 16 б.

		та взаємодії з гостем	«Вирішення конфліктів»	
Контрольна модульна робота № 2			Виконання тестових завдань	30 б.
Всього за навчальну роботу				70 б.
Екзамен				30 б.
Всього за курс				100 б.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, що здаються із запізненням, без поважних причин, оцінюються нижче. Перескладання модулів можливе за наявності поважних причин (наприклад, через хворобу).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені. У курсових роботах обов'язкова наявність коректних посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. У разі наявності об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	Заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Березовська Л.І. Юрков О.С. Психологія конфлікту: навчально-методичний посібник. Мукачево: МДУ, 2016. 201 с.
2. Котлова Л.О. Психологія конфлікту: курс лекцій : Навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. 112 с.

3. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика. К.:МАУП, 2007. 435 с.
4. Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія: навчально-методичний. Львів : Вид-во «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018. 76 с.
5. Нагаєв В.М. Конфліктологія: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 198 с.
6. Пірен М.І. Конфліктологія: Підручник. К.: МАУП, 2003. 360 с.
7. Психологія конфлікту: Навчально-методичний посібник для підготовки магістрів усіх форм навчання / В.Я.Галаган, В.Ф.Орлов, О.М.Отич, О.О.Фурса. К.: ДЕДУТ, 2008. 422 с.

Допоміжні

1. Антонова-Турченко О. Г. Поведінка людей у конфліктних ситуаціях. *Завуч*. 2002. № 19. 32 с.
2. Антонечко І. Психологія міжособистісних взаємин. *Психолог*. 2005. №28. С.42-47.
3. Баранова Н. Психокорекція агресивності та конфліктності у підлітків. *Психолог*. 2005. № 36. С. 13-18.
4. Бодрик Н. Тренінг комунікативних умінь для підлітків. *Психолог*. 2007. № 25-27. С. 33-41.
5. Войцихова А. Природа та соціальна роль конфлікту. Психологія конфлікту та шляхи його розв'язання. *Психологічна газета*. 2006. № 15. С. 5-9.
6. Горова О. Профілактика конфліктів у підлітковому середовищі. *Психолог* 2006. № 34. 32 с.
7. Грицюк К. Чому виникають конфлікти? *Психолог*. 2007. № 25-27. С. 78-79.
8. Дунай П. Конфлікти та шляхи їх подолання. *Директор школи*. 2001. № 13. С. 21-28
9. Кошенко Н.В. Тренінг «Молодь вибирає конструктивний конфлікт». *Практична психологія та соціальна робота*. 2005. № 7-11. С.21-26.
10. Москаленко В.В. Конфлікт. *Практична психологія та соціальна робота*. 2005. № 5. С. 13-15.
11. Психокорекційна програма «Я бажаю змінитися». *Психолог*. 2005. № 10.
12. Paul Randolph. The Psychology of Conflict: Mediating in a Diverse World Bloomsbury Publishing, 2016 y. 224p.
13. Samantha Skabelund, The psychology of conflict: mediating in a diverse world, 9 Arb. L. Rev. 231 (2017).

Інформаційні ресурси

1. Котенко А. Вебінар «Конфлікт Уникати або вирішувати». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Dr7cZVY0wn0> (дата звернення 19.02.2022)
2. Лубяна О. Вебінар «Конфлікти та способи їх вирішення». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=cgXpCUUpNW1M&t=3422s> (14.08.2022).
3. Людвик І. Сімейні конфлікти. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=4YNCYoDh96Y> (дата звернення 10.02.2022)
4. Приклад конфлікту URL: <https://www.youtube.com/watch?v=P1900TBJ7q8> (дата звернення 12.09.2022)
5. Шитов Е. Конфлікти й стресостійкість. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=eqh7ajAMW5A&t=561s> (12.06.2023)